

صد و شانزدهمین جلسه گروه سلامت اجتماعی فرهنگستان علوم پزشکی

سه‌شنبه ۱۴۰۲/۶/۷

حاضرین در جلسه:

دکتر سید حسن امامی رضوی - دکتر حسین باهر - دکتر عباس پسنیدیه - دکتر ابوالقاسم پوررضا - دکتر نرگس تبریزچی - دکتر محمدحسین جوادی - دکتر علیرضا حمیدی فر - دکتر علی رمضانخانی - دکتر مریم رهبری - دکتر محمد سبزی خوشنامی - دکتر علیرضا شریفی یزدی - دکتر الهام شکیبازاده - دکتر مجید صفاری نیا - دکتر مهرداد فرخی - دکتر فردین قریشی - دکتر روح‌اله قلیخانی - دکتر محمدجواد کبیر - دکتر عباسعلی ناصحی - دکتر فرهاد نصرتی نژاد - دکتر عباس وثوق مقدم

دستور جلسه:

- ارائه استاد محترم جناب آقای دکتر مولا با عنوان " ظرفیت‌های زیست بوم ایرانی برای مبارزه با سرطان: تشخیص، درمان و راهکارها "
- ارائه سرکار خانم دکتر تبریزچی با عنوان " بازنگری در جایگاه زنان "

خلاصه موضوعات مطرح شده در جلسه:

ابتدا خلاصه‌ای از جلسه هیات رئیسه فرهنگستان و معاونت پیشگیری قوه قضائیه، با تاکید بر آسیب‌های اجتماعی و روند رو به رشد آنها در عرصه‌های مختلف (خودکشی، طلاق، اتباع بیگانه و تهدید بالقوه امنیتی آنها، مشارکت دانش آموزان در بحران‌های اجتماعی سال گذشته، جعل، جرم اولی‌ها و افزایش پرونده‌های قضایی، ایران بیشتر از هند و...) ارائه شد و سپس آقای دکتر مولا پیرامون ظرفیت‌های زیست بوم ایرانی برای مبارزه با سرطان: تشخیص، درمان و راهکارها سخنرانی خود ارائه دادند و بعد از آن خانم دکتر تبریزچی در مورد اشتغال زنان ارائه داشتند و بحث و گفتگو پیرامون هر دو سخنرانی انجام شد. تاسیس اندیشکده صلح توسط دکتر باهر و برگزاری اولین همایش ملی سلامت اجتماعی توسط دانشکده سلامت اجتماعی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی طرح شد. تنظیم تفاهم نامه و انجام پروژه‌های مشترک با قوه قضائیه از دستاوردهای بالقوه این جلسه عنوان شد.

جستجو برای راهکارهای پیشگیری و درمان مؤثر سرطان با استفاده از منابع موجود، اعم از دولتی، خیریه و... محور بحث دکتر مولا بود. اشتغال زنان و ابعاد مختلف زندگی اجتماعی زنان، با عنایت به شاخص‌های متعدد و متنوع موجود در گزارش‌های ملی و بین‌المللی هم پایه بحث خانم دکتر تبریزچی را شکل داده بود.

سخنرانی بعد در مورد اشتغال زنان و تاثیر متقابل شغل و سلامت و نقش مهم زنان در سلامت خانواده و جامعه بود. زنان شاغل سلامت اجتماعی بالاتری نسبت به هم‌تایان خانه دار خود بودند. ابعاد مختلف سلامت اجتماعی و روان در بین زنان شاغل، بالاتر برآورد شده است. حضور مؤثر زنان در عرصه‌های اجتماعی در اسلام طرح و نمونه‌هایی ارائه شد. بعضی قوانین بازدارنده اشتغال زنان در عرصه‌های ملی و بین‌المللی و نابرابری بین زن و مرد، حتی در عرصه‌های آکادمیک، به چشم می‌خورد. مفهوم سقف شیشه‌ای، که سابقه‌ای

دیرین در بازدارندگی زنان از اشتغال در پست های حساس و سطح بالا دارد و معمولاً بطور غیر رسمی عمل می کند تشریح گردید. خروج از تحصیل دختران و امید زندگی بالا زنان و پیشرفت زنان در بعضی عرصه های پزشکی، و رشد کمی زنان فعال در شرکت های دانش بنیان مورد تاکید قرار گرفت.

رئوس نتایج مذاکرات در جلسه:

- ◆ نیاز به همکاری با دانشگاهها در انجام پروژه های مشترک با قوه قضائیه.
- ◆ توجه به تخصیص و استفاده از منابع به پیشگیری از سرطان
- ◆ نقش ژنتیک در سلامت و تولید (با تغییر ساختار ژنتیکی در دام ها و...)، و هزینه های خانمان برانداز درمان سرطان.
- ◆ سن ابتلا به سرطان سینه در ایران حدود ده سال پائین تر از میانگین جهانی است.
- ◆ شاخص های مورد استناد در گزارش مجمع جهانی اقتصاد تحت عنوان شکاف جنسیتی جهانی، که نسبت زن و مرد را در عرصه های مختلف حیات اجتماعی اندازه گیری می کند، شاخصهای تحلیلی تر و گویا تر معرفی شدند. در عرصه های آموزش و سلامت بهتر بودیم اما در عرصه های اقتصاد و سیاست، وضعیت زنان تعریف چندانی ندارد، بویژه با توجه به عدالت جنسیتی. در این مجموعه از شاخصها، نسبت زن و مرد در عرصه های مختلف اندازه گیری و گزارش می شود.
- ◆ مطابق بعضی برآوردها و شاخص ها، کشور ما گاه در مرتبه ماقبل آخر قرار گرفته است اما همیشه این طور نیست و در مواردی بهتر بوده است. در آموزش عالی و تعداد ورودی های دختر به آموزش عالی در سال های اخیر، شاهد رشد بوده ایم.
- ◆ - گروه شاخص های متعدد و متنوعی برای سنجش وضعیت زنان تدوین و مورد استفاده بوده است. طبیعی است که با هر گروه شاخص ها رتبه بندی کشورها تغییر می کند.

توصیه های مطرح شده برای پیگیری:

- کاهش وقوع سرطان به میزان ۳۰ درصد با **پیشگیری**
- عامل عمده خطر در ایجاد سرطان: **دخانیات و فست فود**
- تجویز دارو با استفاده از روش **personalized medicine** به عنوان یک روش موثر در درمان سرطان.
- تشکیل کنسرسیوم با مشارکت همه انجمن های علمی درگیر در سرطان برای شناسایی اکو سیستم سرطان و جلب همکاری بیمه ها، خیرین، داروسازها و...
- جلب توجه خیرین برای سرمایه گذاری در **ابتدای زنجیره** ارائه خدمات به سرطانی ها نه در درمان که اثر بخش نیست.
- پنهان کاری HPV در سطح جامعه که عامل مهمی در پیشرفت بدخیمی هاست. Stigma، انتقال خبر بد، ضعف خود مراقبتی و ... مشکلات موجود در کشف زودهنگام سرطان و درمان موثر آن است.
- برقراری ارتباط با انجمن جامعه شناسی، شاخه جامعه شناسی پزشکی برای ارتقاء بحث پیشگیری سرطان.
- ترس زدایی از سرطان در جمع بیماران سرطانی.
- نگفتن بیماری به بیمار سرطانی ممکن است پیامدهای بدتری از گفتن آن به بیمار داشته باشد. کمک به تصمیم گیری عاقلانه تر توسط بیمار می کند.
- بومی سازی تولید داروهای ضد سرطان.
- اصلاح نگرش ها بویژه از سنین پایین و عدم القاء ضعیف بودن دخترها، ارتقاء خود باوری دخترها. خانواده نقش بسیار مهم است.
- طراحی الگوی اجتماعی زنان

- اپی ژنتیک بسیار مهم است در سلامت و سرطان و... در سطح جامعه
- پرداخت از جیب سنگین توسط بیماران و خصوصی سازی در عرصه سلامت، مشکل ارائه خدمات به بیماران سرطانی.
- ضرورت اضافه شدن حمایت های اجتماعی در مراقبت از سرطانی ها.
- اصلاح سبک زندگی که به عنوان یک روش برای تامین و حفظ سلامت، توصیه می شود، به هیچوجه پدیده ای فردی نیست و ساختارهای اقتصادی اجتماعی سیاسی در آن موثرند.
- افراط و تفریط در سطح اجرا. فقدان استراتژی های روشن در حوزه های حمایتی، مثلا بیمه ها.
- کاهش سرمایه اجتماعی پلیس و روحانیون و نمایندگان.
- ضرورت توجه به ساختارها برای کنترل سرطان: ساختار خانواده، نابرابری، ساختارهای اقتصادی و اجتماعی و...
- ضرورت حل مساله سقف شیشه ای و مانع زدایی از مسیر پیشرفت زنان
- قانون جوانی جمعیت، بالقوه می تواند پیامدهای منفی ناخواسته برای اشتغال و سلامت زنان داشته باشد.
- در مواردی تبعیض مثبت به نفع خانم ها بوده است مثلا آموزش تخصص پزشکی زنان و زایمان و اورتوپدی.
- ضرورت جامع نگری و فقدان الگوی اجتماعی برای خانمها. پارادایم ما به لحاظ فرهنگی مذهبی و دینی تعریف نشده است.
- الگوی اجتماعی زنان، مدل می خواهد و گروه سلامت اجتماعی می تواند این کار را بکند. مشکل فقدان نگاه سیستمی داریم.
- تفاوت های جنسیتی باید دیده شوند. مشخص کردن پارادایم و طراحی الگوی زنان با توجه به مبانی دینی و فرهنگی و اجتماعی ضرورت دارد.
- ضرورت بحث پذیرش هویت جنسی در بین دختران.
- توجه به ازدواج و طلاق و باروری و تحصیلات زنان در کنار هم و در یک مجموعه منسجم.
- گذر از سنت به مدرنیته در دنیا اتفاق افتاده و در جامعه ما هم. تعارض کار و خانواده در اشتغال زنان.
- همکاری آقایان دکتر پسندیده و دکتر قلیخانی برای تدوین الگوی اجتماعی زنان در اسلام پیشنهاد شد.